

KS. RAFAŁ KUŁAGA
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie

Sprawozdanie z działalności Wyższego Seminarium Duchownego w Sandomierzu w roku akademickim 2021/2022

Mijający rok akademicki 2021/2022 wspólnota Wyższego Seminarium Duchownego w Sandomierzu przeżywała jako 202 od chwili powstania. Studia w seminarium podjęło sześciu nowych kandydatów do kapłaństwa, którzy swoją formację rozpoczęli 1 września 2021 r. tzw. okresem propedeutycznym. Celem czasu przygotowawczego jest pogłębienie wiary młodych kandydatów, zapoznanie ich z życiem wspólnoty seminaryjnej oraz z różnymi zagadnieniami związanymi z funkcjonowaniem Kościoła powszechnego. Okres ten obejmował również wyjazd integracyjny w Bieszczady, do ośrodka Caritas w Nasicznem. Na początku roku sprawozdawczego do kapłaństwa przygotowywało się 29 alumnów. Pierwszy rocznik zasiłło czterech wspomnianych już adeptów, na roku drugim studiowało dwóch kleryków, na roku trzecim – trzech, na czwartym – czterech, na piątym – również czterech, na szóstym zaś dziesięciu studentów.

Kadra wychowawczo-naukowa

Pracą formacyjną w minionym roku akademickim kierował Zarząd Seminaryjny, w skład którego wchodził rektor ks. dr Rafał Kułaga, a także prefekci ks. mgr Piotr Przysucha oraz ks. dr Michał Powęska. Nad formacją duchową czuwali ojcowie duchowni: ks. dr Rafał Kobiałka i ks. mgr Szymon Brodowski. Funkcję dyrektora administracyjnego pełnił ks. mgr Stanisław Tylus. Ojców duchownych w sprawowaniu sakramentu pokuty i pojednania wspierał swoją posługą ks. dr Jacek Beksiański.

Kadrę dydaktyczną stanowili: ks. dr Jan Biedroń, ks. dr Marcin Biegas, ks. mgr Leszek Chamerski, ks. dr Jerzy Dąbek, ks. dr Konrad Fedorowski, ks. dr Michał Grochowina, ks. dr Roman Janiec, ks. dr Krzysztof Kida, ks. dr Rafał Kobiałka, s. dr Maria Konopka, ks. dr Adam Kopeć, ks. dr Marek Kozera, ks. dr Mariusz Kozłowski, ks. dr Bartłomiej Krzos, ks. dr Rafał Kułaga, ks. dr Marek Kumór, ks. dr Paweł Lasek, ks. dr hab. Jacek Łapiński, prof. KUL, ks. dr Jacek Marchewka, mgr Izabela Marciniak, ks. dr hab. Tomasz Moskał, prof. KUL, mgr Witold Nowakowski, ks. dr Waldemar Olech, mgr Agnieszka Pierzchała, ks. dr Witold Płaza, ks. dr Michał Powęska, ks. dr Dariusz Sidor, ks. dr hab. Leon Siwecki, ks. mgr lic. Grze-

gorz Słodkowski, dr Beata Skrzydlewska, ks. dr Piotr Tylec oraz ks. mgr Adam Warchoł. Wykładowcy prowadzili zajęcia edukacyjne również poza seminarium, m.in. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie. Podejmowali także działalność na rzecz Kurii Diecezjalnej w Sandomierzu, miejscowego Sądu Biskupiego oraz na licznych odcinkach działalności duszpasterskiej w diecezji sandomierskiej. W minionym roku akademickim zmarli byli księża wykładowcy sandomierskiego seminarium: biblista ks. dr Adam Kończak (6 listopada 2021 r.) oraz dogmatyk ks. prof. dr hab. Józef Krasieński (30 sierpnia 2022 r.).

Formacja seminaryjna

Formacja ludzka

Formację ludzką realizowano zarówno poprzez rozmowy indywidualne, jak i spotkania wychowawców z poszczególnymi rocznikami oraz z całym alumnatem. Starano się w ten sposób ukształtować w klerykach postawę i osobowość przyszłych kapłanów. Wskazywano ponadto na potrzebę ciągłej pracy nad sobą celem wyrobienia w sobie takich cech osobowości, jak prawość, uczciwość i wzajemny szacunek. Miało temu służyć także podjęcie przez alumnów działalności apostołskiej na terenie Sandomierza i szerszym w czasie kilku wyjazdów związanych z funkcjonowaniem kół apostołatu, m.in. Koła Misyjnego, Caritas, Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży, harcerstwa, krwiodawstwa, grupy „Pro Life” oraz oazy Ruchu Światło-Życie. Seminarzyści uczestniczyli również w życiu kulturalnym, biorąc udział w sympozjach, spotkaniach, zawodach sportowych i innych wydarzeniach tego typu. Klerycy rywalizowali m.in. w zorganizowanych 6 listopada 2021 r. X Mistrzostwach Wyższych Seminariów Diecezjalnych i Zakonnych w Piłce Siatkowej, zdobywając tytuł wicemistrza Polski.

Formacja duchowa

Podstawę tej formacji stanowiły codzienne ćwiczenia duchowe w kaplicy seminaryjnej skoncentrowane wokół Eucharystii oraz indywidualna praca z ojcami duchownymi. W pogłębianiu duchowości pomagała regularna spowiedź, adoracja Najświętszego Sakramentu, medytacja, lektura duchowa, modlitwa różańcowa i koronka do Bożego Miłosierdzia.

W roku akademickim 2021/2022 odbywały się również dni skupienia, które prowadzili ojcowie duchowni oraz ks. Józef Niżnik, kustosz sanktuarium św. Andrzeja Boboli w Strachocinie, ks. dr hab. Adam Kubiś, prof. KUL, ks. dr Adam Kopec oraz ks. dr Marek Kozera. Wyjątkowym czasem dla studentów były rekolekcje. Jesiennym ćwiczeniom rekolekcyjnym trwającym od 26 do 30 października 2021 r. przewodniczył ks. dr Tomasz Jaklewicz, proboszcz parafii Świętej Rodziny i św. Maksymiliana Kolbego w Katowicach, wieloletni redaktor „Gościa Niedzielnego”. Po tych rekolekcjach ks. bp dr Edward Frankowski poświęcił strój duchowny trzem alumnom z trzeciego kursu oraz przyjął do grona kandydatów do święceń diakonatu i prezbiteratu kleryka z kursu piątego. Rekolekcje wielkopostne, które odbywały się

od 3 do 7 kwietnia 2022 r., wygłosił ks. dr Krzysztof Wons SDS, dyrektor Centrum Formacji Duchowej w Krakowie.

Oddzielne rekolekcje przeżywali alumni roku piątego przed przyjęciem święceń diakonatu oraz diakoni roku szóstego przed święceniami prezbiteratu. Święcenia diakonatu odbyły się 28 maja 2022 r. w kościele parafialnym w Jastkowicach. Natomiast święceń kapłańskich w sandomierskiej katedrze 19 czerwca udzielił dziewiciu diakonom bp dr Krzysztof Nitkiewicz, ordynariusz diecezji sandomierskiej.

W roku sprawozdawczym odbyła się pielgrzymka do sanktuarium św. Andrzeja Boboli w Strachocinie. Zorganizowano ją 28 września na rozpoczęcie okresu formacyjnego. Do kształtowania duchowej postawy uczniów przyczyniał się udział w niektórych celebracjach liturgicznych w sandomierskiej katedrze, jak np. uroczystości ku czci patrona miasta, bł. Wincentego Kadłubka (10 października 2021 r.); inauguracja fazy diecezjalnej Synodu Biskupów (17 października); Msza Święta za zmarłych biskupów, kapłanów i osoby konsekrowane (2 listopada); Msza Święta z okazji 103. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości (11 listopada); uroczyste zakończenie III Synodu Diecezji Sandomierskiej pod przewodnictwem abp. Stanisława Budzika, metropolity lubelskiego (2 czerwca 2022 r.), oraz Msza Święta na zakończenie IV Kongresu Eucharystycznego Diecezji Sandomierskiej pod przewodnictwem byłego prefekta Kongregacji Nauki Wiary, kard. Gerharda Müllera (26 czerwca).

Miejsce duchowego formowania uczniów stanowił też kościół seminaryjny pw. św. Michała Archanioła. Wspólnota WSD w Sandomierzu uczestniczyła tam w wielu podniosłych wydarzeniach, jak np. uroczystości odpustowe ku czci św. Michała Archanioła, którym przewodniczył nowy prefekt roku pierwszego, ks. dr Michał Powęska (29 września 2021 r.), Msza Święta inaugurująca 202. rok akademicki, której głównym celebrazem był bp Krzysztof Nitkiewicz (18 października); Msza Święta za zmarłych rektorów, profesorów, wychowawców, uczniów, siostry zakonne i pracowników świeckich seminarium (3 listopada), Msza Święta ku czci Patronki seminarium, Matki Bożej Niepokalanej (8 grudnia), obchody ku czci św. Tomasza z Akwinu (29 stycznia 2021 r.); uroczyste rozpoczęcie nowenny za kapłanów i o nowe powołania do służby Bożej za przyczyną św. Andrzeja Boboli (3 marca); ekspiacyjna droga krzyżowa, której przewodniczył bp Krzysztof Nitkiewicz (4 marca); udzielenie przez bp. Edwarda Frankowskiego posługi lektoratu i akolitatu uczniom trzeciego i czwartego roku oraz włączenie do grona kandydatów do święceń kleryka piątego roku (5 marca); Msza Święta z racji uroczystości św. Józefa oraz zawierzenie wspólnoty seminaryjnej temuż świętemu (19 marca); Msza Święta dla uczniów i profesorów seminaryjnych, której przewodniczył kard. Gerhard Müller (25 czerwca).

Formację duchową kleryków pogłębiały również celebracje liturgiczne na terenie Sandomierza oraz diecezji: uroczystości odpustowe w sandomierskiej parafii św. Józefa (4 października 2021 r.), spotkanie ekumeniczne połączone z modlitwą o jedność chrześcijan w kościele pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Tarnobrzegu (22 stycznia 2022 r.); uroczystości Bożego Ciała na terenie miasta wraz z procesją z kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego do świątyni seminaryjnej (16 czerwca).

Formacja intelektualna

Formacja ta polegała przede wszystkim na systematycznej pracy w ramach wykładów oraz ćwiczeń prowadzonych według *ratio studiorum*. Oprócz tego seminarzyści mieli okazję rozwijania swoich zainteresowań naukowych, biorąc udział w różnych sympozjach, czy to indywidualnie, czy to wraz z całą wspólnotą. Ponadto program studiów w WSD w Sandomierzu obejmował liczne wykłady, ćwiczenia i konwersatoria, przy czym wyniki nauczania były weryfikowane przez kolokwia, zaliczenia i egzaminy. Alumni przygotowywali się do nich podczas studium indywidualnego wpisanego w program dnia. Wszyscy klerycy uczęszczali na zajęcia z języka angielskiego. Dodatkowo prowadzono też lektoraty z języka włoskiego i francuskiego oraz języka migowego. Zwieńczenie formacji naukowej w ramach studiów teologiczno-filozoficznych stanowiła obrona prac magisterskich diakonów. Dziesięciu diakonów złożyło swoje prace magisterskie na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim i zdało egzamin magisterski, kończąc tym samym swoje studia na polu naukowym. Przed obroną zdali egzaminy absolutoryjne z Pisma Świętego, teologii dogmatycznej, teologii moralnej oraz prawa kanonicznego. Ponadto alumni piątego roku i diakoni z rocznika szóstego w ramach praktyk katechetycznych prowadzili katechezy w szkołach Sandomierza. Klerycy wydali również dwa numery czasopisma „Powołanie”, do których artykuły sami napisali i zredagowali, co dało im możliwość rozwinięcia swoich zdolności i talentów. W ramach formacji intelektualnej 5 listopada 2021 r. zorganizowano wieczór poświęcony pamięci śp. ks. Bonifacego Miązka, absolwenta sandomierskiego seminarium, wieloletniego wykładowcy literatury na Uniwersytecie Wiedeńskim. Podczas tego spotkania Czesław Ryszka zaprezentował książkę swojego autorstwa: *Dwa powołania ks. Bonifacego Miązka*. Poza tym odbyło się spotkanie z abp. Eduardem Pinem, metropolitą Portoviejo w Ekwadorze, oraz ks. Krzysztofem Kudławcem, biskupem nominatem diecezji Duale w tymże państwie, którzy podzieli się doświadczeniem pracy misyjnej w Ameryce Południowej (12 maja 2022 r.).

Formacja duszpasterska

Formacja duszpasterska przebiegała na wielu płaszczyznach zarówno podczas trwania roku akademickiego, jak i w czasie praktyk wakacyjnych oraz przerw świątecznych. Podobnie jak w latach ubiegłych w ramach formacji duszpasterskiej alumni pełnili na wakacjach liczne posługi: po pierwszym i drugim roku pracowali jako przewodnicy w bazylice katedralnej i w kościele seminaryjnym, po roku trzecim i czwartym pełnili funkcję animatorów podczas rekolekcji oazowych, po roku piątym głosili homilie w kościele seminaryjnym.

Alumni przygotowywali akademie i przedstawienia, które prezentowali przed szerszym gronem odbiorców, np. klerycy z drugiego roku przygotowali przedstawienie z okazji dnia św. Mikołaja (6 grudnia 2021 r.). W minionym roku akademickim w ramach czynnego apostołatu seminarzyści podejmowali również posługę w kaplicy Domu Opieki Społecznej w Sandomierzu, a także posługiwali jako szafarze Naj-

świętszego Sakramentu w sandomierskim szpitalu. Poza tym odwiedzali chorych w domach, kapłanów mieszkających w Domu Księża Emerytów, czynnie udzielali się podczas praktyk w sandomierskim Domu Pomocy Środowiskowej, w ramach praktyk brali udział w pracach ośrodka „Radość Życia” prowadzonego przez Caritas Diecezji Sandomierskiej.

Zwyczajna forma praktyki duszpasterskiej polegała na codziennej posłudze alumnów w kościele seminaryjnym. Klerycy mogli sprawdzić swoje umiejętności i zdobyć nowe doświadczenia przez posługę kaznodziejską. W ramach praktyk alumni piątego roku głosili próbne kazania w kościele św. Michała Archanioła.

Ważne miejsce we wspólnocie seminaryjnej pełnił prowadzony przez ks. mgr. Leszka Chamerskiego chór kleryków, który uświetniał swoim śpiewem liczne spotkania i uroczystości. Dwudziestego listopada 2021 r. odbył się Wieczór Cecyliański połączony ze spotkaniem przedstawicieli Stowarzyszenia Przyjaciół WSD w Sandomierzu, podczas którego oprócz chóru alumnów wystąpił chór Gaude Vitae ze Spółdzielczego Domu Kultury w Stalowej Woli.

Trzydziestego kwietnia 2022 r. bramy seminarium zostały otwarte dla przyjaciół i sympatyków uczelni podczas XX Dnia Otwartej Furty. W okresie świąt Narodzenia Pańskiego odbywa się również koncert kolęd. Gościem specjalnym był ks. Jakub Bartczak, raper i twórca muzyczny. Spotkanie to stanowiło dla kleryków doskonałą okazję do sprawdzenia swoich zdolności organizacyjnych oraz umiejętności nawiązania kontaktu z wiernymi.

Sprawy administracyjno-gospodarcze

Budynek Wyższego Seminarium Duchownego należy do wyróżniających się zabytków miasta, sięgając swymi początkami XVII w. Wspólnota seminaryjna dokładała wszelkich starań, aby jej dom był utrzymany w należyтым stanie. W minionym roku akademickim przeprowadzono prace związane z izolacją fundamentów tzw. dworku kapelana przy kościele pw. św. Michała Archanioła. Ponadto wykonywano bieżące prace niezbędne do funkcjonowania kompleksu seminaryjnego.

Za możliwość realizacji prac w tylu sferach życia seminaryjnego należy podziękować najpierw Panu Bogu, a następnie ludziom. Wspólnota seminaryjna pragnie, by prace te zostały dobrze wykorzystane na większą chwałę Stwórcy i dla zbawienia ludzi, jak również ku stałemu budowaniu jedności tych, którzy tutaj mieszkają.

